

МИКОЛАЇВСЬКИЙ
АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД

Дайджест

судової палати у кримінальних справах
Миколаївського апеляційного суду
(щодо скасованих та змінених рішень судів
першої інстанції у справах про адміністративні
правопорушення)

червень 2019 року

6/2019

Показчик за назвою суду

Ленінський районний суд міста Миколаєва, 3
Новоодеський районний суд Миколаївської області, 6
Снігурівський районний суд Миколаївської області, 7
Центральний районний суд міста Миколаєва, 9

Миколаївським апеляційним судом проведено аналіз проблемних та спірних питань застосування норм Кодексу України про адміністративні правопорушення, які стали причинами скасування рішень судів першої інстанції у результаті їх перегляду в апеляційному порядку у червні 2019 року.

Список справ місцевих судів міста Миколаєва та районних судів області у яких було скасовано чи змінено рішення у червні 2019 року

Суд, рішення якого скасовано	Ленінський районний суд м. Миколаєва
Категорія справ	<u>Справа 480/299/19 (провадження 33/812/219/19) - постанова</u>
В якій частині рішення скасовано	<p>Постанову судді від 06 травня 2019 року, якою Б. визнаний винним у вчиненні адміністративного правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 130 КУпАП скасовано, а провадження по справі закрито на підставі п. 1 ч. 1 ст. 247 КУпАП за відсутністю в його діях складу адміністративного правопорушення.</p> <p>Відповідно до вимог ст. 245 КУпАП, завданням провадження у справах про адміністративне правопорушення є своєчасне, всебічне, повне й об'єктивне з'ясування обставин справи.</p> <p>Згідно ст. 280 КУпАП орган (посадова особа) при розгляді справи про адміністративне правопорушення зобов'язаний з'ясувати: чи було вчинено адміністративне правопорушення, чи винна дана особа в його вчиненні, чи підлягає вона адміністративній відповідальності, а також з'ясувати інші обставини, які мають значення для правильного вирішення справи.</p> <p>Зі змісту оскаржуваної постанови вбачається, що суддя при розгляді справи про адміністративне правопорушення за ч. 1 ст. 130 КУпАП у відношенні Б. вказаних вимог закону не дотримався, допустив формальне ставлення до вирішення справи, з'ясував обставини неповно та не всебічно, що загалом призвело до постановлення незаконного та необґрунтованого рішення.</p> <p>Свідки К. та П., які зазначені у протоколі про адміністративне правопорушення, до суду не викликалися, а, отже, суддею місцевого суду їх письмові пояснення не перевірені.</p> <p>Разом з тим, під час апеляційного розгляду Б. заперечував проти пояснень свідків та даних, які викладені у протоколі про адміністративне правопорушення, який останнім не підписано.</p> <p>Апеляційний суд також вважає слушними доводи апелянта про те, що суддя безпідставно не вжив заходів щодо</p>

	<p>витребування відеозапису на підтвердження викладених у протоколі обставин та щодо виклику в судове засідання вищевказаних свідків з метою їх допиту та з'ясування обставин, які зазначені у протоколі про адміністративне правопорушення, та при прийнятті рішення не врахував, що зазначений протокол не підписано особою, яка притягується до адміністративної відповідальності.</p> <p>Апеляційний суд витребував відеозапис з нагрудної камери поліцейських, що потрібно вести під час складання протоколу про адміністративне правопорушення.</p> <p>Проте, зазначений відеозапис не був наданий до суду, а тому апеляційний суд позбавлений можливості перевірити обґрунтованість складання протоколу про адміністративне правопорушення у відношенні Б., а дані, що зазначені у цьому протоколі, суддею місцевого суду взагалі не перевірені.</p> <p>Отже, під час апеляційного розгляду не спростовані доводи апелянта про незаконність оскаржуваної постанови, а під час розгляду справи в суді першої інстанції суддя взагалі не перевіряв обставини, викладені у протоколі про адміністративне правопорушення, тобто з'ясував обставини неповно та не всебічно, що загалом призвело до постановлення незаконного та необґрунтованого рішення.</p> <p>Крім того, розглянувши справу про адміністративне правопорушення у відсутність Б., який не був належним чином повідомлений про дату та час розгляду справи, суд порушив право на захист особи, у відношенні якої складено протокол.</p> <p>Таким чином, у ході дослідження доказів виникли обґрунтовані сумніви щодо доведеності вини Б. за обставин, які зазначені у протоколі про адміністративне правопорушення.</p> <p>Відповідно до ст. 62 Конституції України усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.</p>
Суд, рішення якого скасовано	Ленінський районний суд м. Миколаєва
Категорія справ	Справа № 489/1316/19 (провадження № 33/812/191/19) - постанова
В якій частині рішення скасовано	<p>Постанову судді від 26 квітня 2019 року, якою М. визнаний винним у вчиненні адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 124 КУпАП скасовано, а провадження по справі закрито на підставі п. 1 ч. 1 ст. 247 КУпАП за відсутністю в його діях складу адміністративного правопорушення.</p> <p>Обставини вчинення М. адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 124 КУпАП, суддею встановлені не вірно.</p>

	<p>Обґрунтовуючи свої висновки, суддя послався на дані протоколу про адміністративне правопорушення від 25.02.2019 р., на дані відеозапису, доданого до протоколу; дані протоколу огляду місця дорожньо-транспортної пригоди від 29.01.2019 р. та схемою до нього; висновок експертного дослідження від 25.02.2019 р.; пояснення водіїв - учасників дорожнього руху М. та К. та на пояснення свідків ДТП.</p> <p>Проте, суддя не надав належної оцінки зазначеним доказам в їх сукупності і дійшов невірною висновку про порушення водієм М. п. п. 2.3 «б», 16.4, 12.3 ПДР України.</p>
Суд, рішення якого скасовано	Ленінський районний суд м. Миколаєва
Категорія справ	Справа № 489/6800/18 (провадження № 33/812/213/19) – постанова
В якій частині рішення скасовано	<p>Постанову судді від 31 січня 2019 року у відношенні Ф. скасовано. Ф. визнано винною у вчиненні адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 124 КУпАП, а провадження по справі закрито в зв'язку із закінченням строків накладення адміністративного стягнення на підставі п.7 ч.1 ст. 247 КУпАП.</p> <p>За наслідками розгляду апеляційної скарги встановлено, що Ф. за викладених у мотивувальній частині оскаржуваної постанови місцевого суду обставин вчинила адміністративне правопорушення, передбачене ст.124 КУпАП.</p> <p>Зазначене підтверджене даними, зазначеними у протоколі про адміністративне правопорушення.</p> <p>Наведені у протоколі дані підтверджені письмовими поясненнями інших водіїв - учасників дорожнього руху Т., П., С. та С.</p> <p>Своїми діями водій Ф. порушила п.2.3 Б, 13.1, 12.3 Правил дорожнього руху України.</p> <p>Наведені пояснення узгоджуються з даними протоколу огляду місця дорожньо-транспортної пригоди від 13.09.2019 із схемою до неї.</p> <p>В судовому засіданні у суді першої інстанції Ф. визнала вину, підтвердила обставини, викладені в протоколі про адміністративне правопорушення, що підтвердив її представник – ДВ. в судовому засіданні в апеляційному суді під час розгляду 10.06.2019 р.</p> <p>За такого, а також відсутності у справі обставин, які б беззаперечно спростовували винуватість Ф., її необхідно визнати винною у порушенні Правил дорожнього руху, що</p>

	<p>спричинило пошкодження транспортних засобів, за що передбачено адміністративну відповідальність за ст.124 КУпАП.</p> <p>Разом з тим, як вірно визнав суд, на Ф. не може бути накладено адміністративне стягнення за це порушення, відповідно до ст.38 КУпАП, оскільки термін, протягом якого можливе таке накладення, сплив.</p> <p>Отже, за правилами п. 7 ч.1 ст.247 КУпАП, провадження у справі щодо Ф. має бути закрито через закінчення на момент її розгляду строків, передбачених ст.38 КУпАП.</p>
Суд, рішення якого скасовано	Новоодеський районний суд Миколаївської області
Категорія справ	<u>Справа 482/287/19 (провадження 33/812/229/19) - постанова</u>
В якій частині рішення скасовано	<p>Постанову судді від 20 березня 2019 року у відношенні С. про притягнення його до адміністративної відповідальності за ч. 4 ст. 85 КУпАП скасовано, а провадження по справі закрито на підставі п. 1 ч. 1 ст. 247 КУпАП за відсутністю в його діях складу адміністративного правопорушення.</p> <p>Висновки судді щодо доведеності вини С. у вчиненні адміністративного правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 85 КУпАП, не є правильними.</p> <p>Обґрунтовуючи свої висновки, суддя зазначив, що вина С. у вчиненні адміністративного правопорушення, підтверджується протоколом про адміністративне правопорушення від 29.01.2019 р. та зібраними по справі доказами.</p> <p>Однак, як слідує із протоколу під час огляду риби не виявлено.</p> <p>Разом з тим, суд не надав належної оцінки поясненням С., які він виклав у протоколі та з яких вбачається, що він лише хотів зловити рибу за допомогою двох металевих драчів на р. Південний Буг біля м. Нова Одеса, проте нічого не зловив, бо отримав попередження від працівників рибоохорони.</p> <p>Відповідно до п. 3.15 «Правил любительського і спортивного рибальства», затвердженого Наказом Державного комітету рибного господарства України №19 від 15.02.1999 р., забороняється лов водних живих ресурсів: із застосуванням вибухових і отруйних речовин, електроструму, колючих знарядь лову, вогнепальної та пневматичної зброї (за винятком гарпунних рушниць для підводного полювання), промислових та інших знарядь лову, виготовлених із сіткоснастевих чи інших матеріалів усіх видів і найменувань, а також способом багріння, спорудження гаток, запруд та спускання води з рибогосподарських водойм.</p>

	<p>Суд дійшов висновку, що С. порушив вимоги п. 3.15 Правил любительського та спортивного рибальства, тобто грубо порушив правила рибальства, за що передбачена адміністративна відповідальність за ч. 4 ст. 85 КУпАП.</p> <p>Проте, при прийнятті рішення, суддя не врахував, що у С. хоча і виявили заборонені знаряддя для лову, але він їх не використовував, і під час огляду у С. риби не виявлено.</p>
Суд, рішення якого скасовано	Снігурівський районний суд Миколаївської області
Категорія справ	Справа № 485/611/19 (провадження № 33/812/202/19) – постанова
В якій частині рішення скасовано	<p>Постанову судді від 02 травня 2019 року, якою Г. визнана винною у вчиненні адміністративного правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 164 КУпАП скасовано, а провадження по справі закрито на підставі п. 1 ч. 1 ст. 247 КУпАП у зв'язку з відсутністю в її діях складу адміністративного правопорушення.</p> <p>Відповідно до положень ч. 7 ст. 294 КУпАП, апеляційний суд переглядає справу в межах апеляційної скарги. Суд апеляційної інстанції не обмежений доводами апеляційної скарги, якщо під час розгляду справи буде встановлено неправильне застосування норм матеріального права або порушення норм процесуального права.</p> <p>Під час апеляційного розгляду справи про адміністративне правопорушення у відношенні Г. встановлено такі порушення норм процесуального права, про які апелянт не зазначає, але ці порушення є визначальними для прийняття рішення за наслідками розгляду апеляційної скарги.</p> <p>Відповідно до вимог ст. 251 КУпАП, протокол про адміністративне правопорушення є доказом в справі про адміністративне правопорушення.</p> <p>Згідно ч. 1 ст. 256 КУпАП у протоколі про адміністративне правопорушення зазначаються, зокрема, місце, час вчинення і суть адміністративного правопорушення; нормативний акт, який передбачає відповідальність за дане правопорушення.</p> <p>Г. обвинувачується у здійсненні господарської діяльності без державної реєстрації як суб'єкта господарювання.</p> <p>Положеннями ч. 1 ст. 164 КУпАП передбачена адміністративна відповідальність за дії, які полягають у провадженні господарської діяльності без державної реєстрації як суб'єкта господарювання, без одержання ліцензії на провадження певного виду господарської діяльності, здійснення таких видів господарської діяльності з порушенням</p>

умов ліцензування, а так само без одержання дозволу, іншого документа дозвільного характеру, якщо його одержання передбачене законом (крім випадків застосування принципу мовчазної згоди).

Об'єктом вказаного адміністративного правопорушення є суспільні відносини у сфері державного регулювання господарської діяльності, що визначені, зокрема, Господарським кодексом України, Законом України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності», Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», Законом України «Про основні засади державного регулювання господарської діяльності».

За такого, протокол про адміністративне правопорушення обов'язково має містити посилання на норму спеціального закону, за порушення якої настає відповідальність за ст. 164 КУпАП.

Диспозиція даної статті є бланкетною, а особа, яка визначена ст. 255 КУпАП, при складанні протоколу про адміністративне правопорушення, зобов'язана зазначити в ньому закон/норму закону, яку порушила особа, відносно якої складено протокол.

За змістом протоколу про адміністративне правопорушення від 12.04.2019 р., складеного у відношенні Г., неможливо встановити, які саме порушення нею допущено та якому закону вони суперечать.

За такого, апеляційний суд вважає, що вказаний протокол про адміністративне правопорушення складено з порушенням вимог ст. 256 КУпАП.

За наведеного порушення порядку оформлення матеріалів про адміністративне правопорушення, та не зазначення у протоколі обов'язкового реквізиту – норми закону, яку порушила Г., позбавляє процесуальної можливості орган (посадову особу), уповноважений розглядати справу про адміністративне правопорушення, з'ясувати обставини щодо вчинення адміністративного правопорушення, вини особи у його вчиненні, а відтак, і наявність складу адміністративного правопорушення.

У такому вигляді протокол про адміністративне правопорушення не може бути предметом судового розгляду, оскільки викликає обґрунтовані сумніви щодо наявності в діях Г. складу адміністративного правопорушення. Ці сумніви, відповідно до положень ст. 62 Конституції України, тлумачаться на користь Г.

Суд, рішення якого скасовано	Снігурівський районний суд Миколаївської області
Категорія справ	Справа 485/791/19 (провадження 33/812/226/19) - постанова
В якій частині рішення скасовано	<p>Постанову судді від 23 травня 2019 року, якою К. визнано винним у вчиненні адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 173 КУпАП в частині накладенні адміністративного стягнення скасовано. Провадження в справі відносно К. закрито на підставі п. 7 ч. 1 ст. 247 КУпАП у зв'язку із закінченням на момент розгляду справи про адміністративне правопорушення строків накладення адміністративного стягнення.</p> <p>Відповідно до п. 7 ч. 1 ст. 247 КУпАП, провадження у справі про адміністративне правопорушення не може бути розпочате, а розпочате підлягає закриттю у разі закінчення на момент розгляду справи про адміністративне правопорушення строків, передбачених ст. 38 КУпАП.</p> <p>Оскільки правопорушення К. вчинено 20.02.2019 р. і на момент розгляду справи про адміністративне правопорушення спливає передбачений ч. 2 ст. 38 КУпАП строк накладення адміністративного стягнення, провадження у справі про адміністративне правопорушення підлягає закриттю.</p>
Суд, рішення якого скасовано	Центральний районний суд м. Миколаєва
Категорія справ	Справа 490/9773/18 (провадження 33/812/223/19) - постанова
В якій частині рішення скасовано	<p>Постанову судді від 18 січня 2019 року, якою Т. визнаний винним у вчиненні адміністративного правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 130 КУпАП скасовано, а провадження по справі закрито на підставі п. 1 ч. 1 ст. 247 КУпАП за відсутністю в його діях складу адміністративного правопорушення.</p> <p>Відповідно до вимог ст. 245 КУпАП, завданням провадження у справах про адміністративне правопорушення є своєчасне, всебічне, повне й об'єктивне з'ясування обставин справи.</p> <p>Згідно ст. 280 КУпАП орган (посадова особа) при розгляді справи про адміністративне правопорушення зобов'язаний з'ясувати: чи було вчинено адміністративне правопорушення, чи винна дана особа в його вчиненні, чи підлягає вона адміністративній відповідальності, а також з'ясувати інші обставини, які мають значення для правильного вирішення справи.</p>

Зі змісту оскаржуваної постанови вбачається, що суддя при розгляді справи про адміністративне правопорушення за ч. 2 ст. 130 КУпАП у відношенні Т. вказаних вимог закону не дотримався, допустив формальне ставлення до вирішення справи, з'ясував обставини неповно та не всебічно, що загалом призвело до постановлення незаконного та необґрунтованого рішення.

Апеляційний суд вважає слушними доводи апелянта про те, що суддя не вжив заходів щодо виклику в судове засідання свідків, які зазначені у протоколі, з метою їх допиту та з'ясування обставин, які зазначені у протоколі про адміністративне правопорушення.

Крім того, апеляційний суд витребував відеозапис з нагрудної камери поліцейських, що потрібно вести під час складання протоколу про адміністративне правопорушення, а також викликав для допиту поліцейського, який складав протокол про адміністративне правопорушення у відношенні Т., чого не здійснено суддею місцевого суду.

Проте, зазначений відеозапис не був наданий до суду, оскільки, згідно відповіді на запит від 24.06.2019 р., він не зберігся, а поліцейський до апеляційного суду не з'явився. Тому, суд позбавлений можливості перевірити обґрунтованість складання протоколу про адміністративне правопорушення у відношенні Ткаченка Д.В. та твердження останнього, а дані, що зазначені у цьому протоколі, суддею місцевого суду не перевірені взагалі.

Таким чином, під час апеляційного розгляду не спростовані доводи апелянта про те, що Т. не керував транспортним засобом, а під час розгляду справи в суді першої інстанції суд не допитав свідків події та поліцейського, який складав протокол, не витребував відеозапис на підтвердження викладених у протоколі обставин, тобто не перевіряв обставини, які зазначені у протоколі про адміністративне правопорушення, що призвело до постановлення незаконного та необґрунтованого рішення.

Крім того, розглянувши справу про адміністративне правопорушення у відсутність Т., який не був належним чином повідомлений про дату та час розгляду справи, суд порушив право на захист особи, у відношенні якої складено протокол.

Таким чином, у ході дослідження доказів під час апеляційного розгляду, виникли обґрунтовані сумніви щодо доведеності вини Т. за обставин, які зазначені у протоколі про адміністративне правопорушення. Відповідно до ст. 62

	Конституції України усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.
--	--

У результаті аналізу постанов судів першої інстанції у червні 2019 року були встановлені випадки розгляду справ про адміністративне правопорушення без участі особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, в зв'язку з неналежним її повідомленням про дату та час розгляду справи. Зазначена обставина є порушенням права на захист особи, у відношенні якої складено протокол.

Статтею 268 КУпАП передбачено, що справа про адміністративне правопорушення розглядається в присутності особи, яка притягається до адміністративної відповідальності. Під час відсутності цієї особи справу може бути розглянуто лише у випадках, коли є дані про своєчасне її сповіщення про місце і час розгляду справи і якщо від неї не надійшло клопотання про відкладення розгляду справи.

Суддям слід ретельніше перевіряти обставини як ті, що зазначені у протоколі про адміністративне правопорушення, так і ті, які свідчать про належне повідомлення особи про дату розгляду справи.